

Tulevaisuuden työelämä ja osaamistarpeet

Kirsti Sorama

KTT, yrittäjyyden yliopettaja

SeAMK, Liiketoiminta ja kulttuuri

NIIN SE
MAAILMA
MUUTTUU

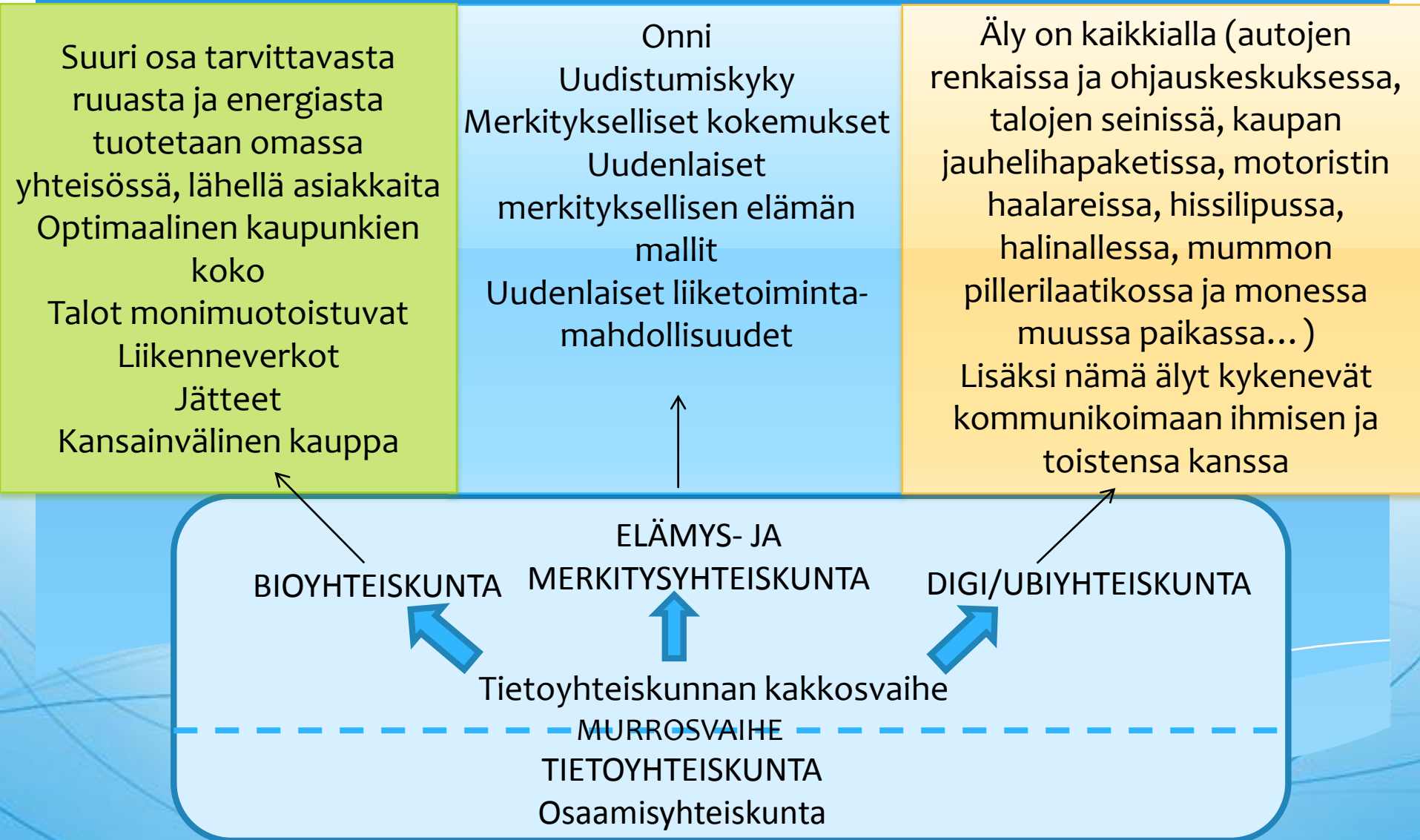

Kuva: Kasper Strömman, Facebook

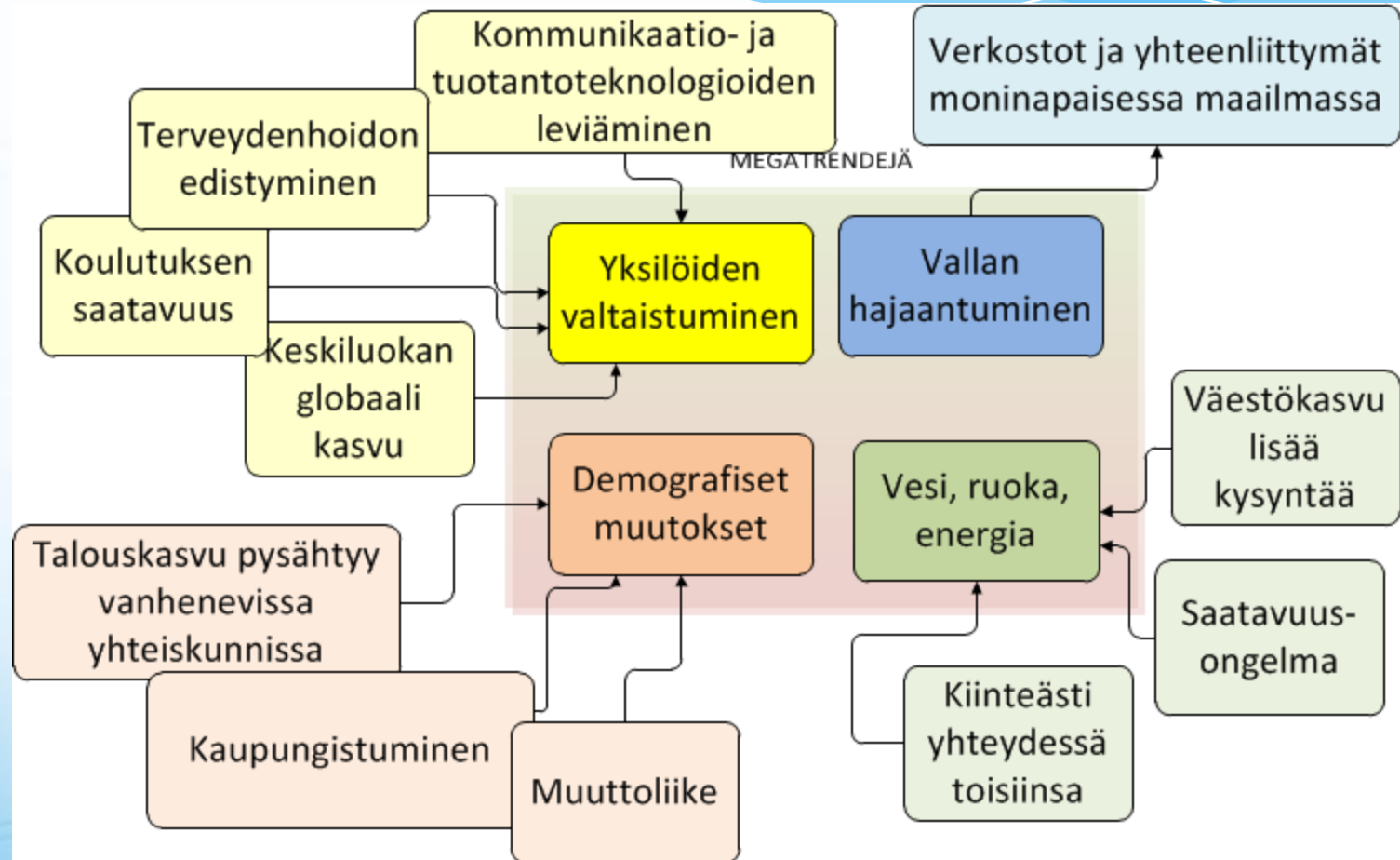
Tulevaisuuden toimintaympäristön muutoksen ennakoinnista

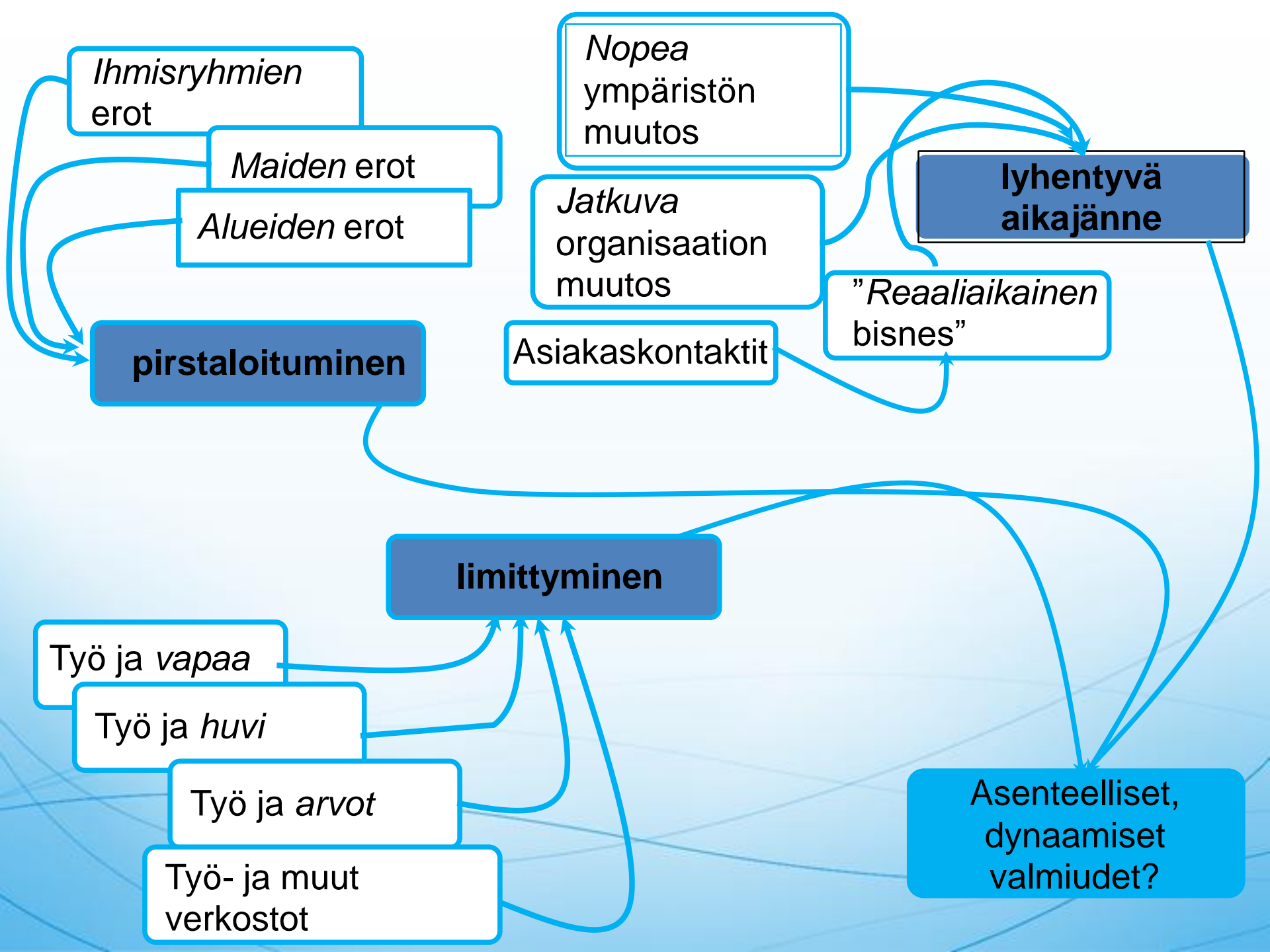
- * Mietittävä mikä muuttuu
- * Mietittävä mikä ei muutu
- * Mietittävä minkä haluamme muuttuvan ja minkä emme halua muuttuvan

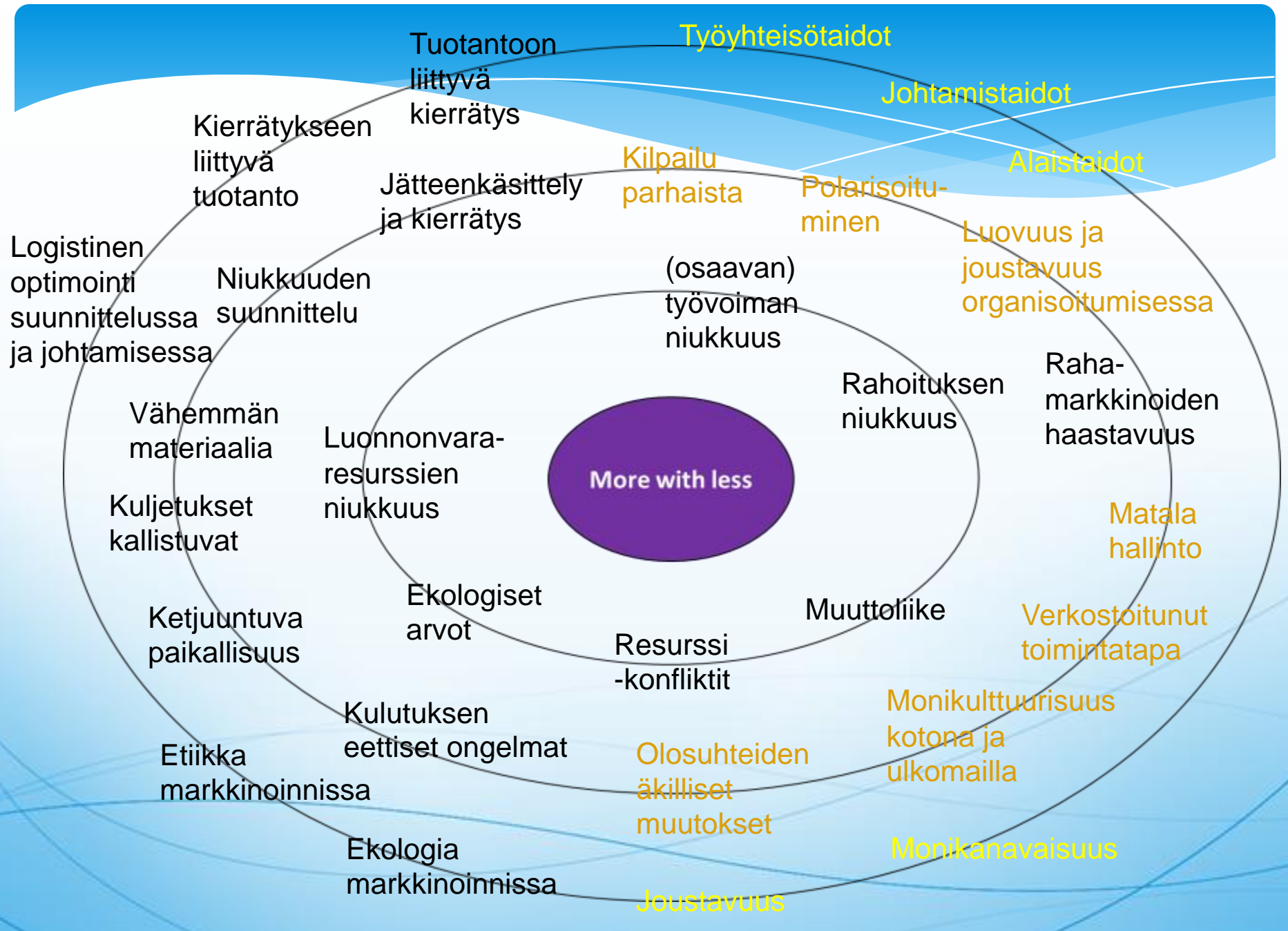
Yhteiskunta tulee olemaan sekä paikallinen että globaali, sekä digitaalinen että fyysinen samanaikaisesti

Globaaleja trendejä

More with less

Työyhteisötaidot

Johtamistaidot

Alaistaidot

Kilpailu parhaista

Polarisoituminen

Luovuus ja joustavuus organisoitumisessa

(osaavan) työvoiman niukkuus

Rahoituksen niukkuus

Rahamarkkinoiden haastavuus

Matala hallinto

Verkostoitunut toimintatapa

Monikulttuurisuus kotona ja ulkomailla

Monikanavaisuus

Olosuhteiden äkilliset muutokset

Joustavuus

Tuotantoon liittyvä kierrätys

Jätteenkäsittely ja kierrätys

Luonnonvararesurssien niukkuus

Ekologiset arvot

Kulutuksen eettiset ongelmat

Ekologia markkinoinnissa

Kierrätykseen liittyvä tuotanto

Niukkuuden suunnittelu

Vähemmän materiaalia

Kuljetukset kallistuvat

Ketjuuntuva paikallisuus

Etiikka markkinoinnissa

Logistinen optimointi suunnittelussa ja johtamisessa

Vähemmän materiaalia

Kuljetukset kallistuvat

Ketjuuntuva paikallisuus

Etiikka markkinoinnissa

Digitaalisen ja fyysisen yhdistyminen

Työn tekeminen muuttu(nut) ajasta ja paikasta riippumattomaksi, koska olemme siirtyneet tietoyhteiskunnan kakkosvaiheeseen ja kaikkialle ulottuvaan digitalisoitumiseen – avautuu yllättävä liiketoimintamahdollisuuksia

Kun puhumme siirtymisestä palveluyhteiskuntaan, on tärkeää miettiä, millä tavalla digitaalinen ja fyysinen maailma voidaan yhdistää niin, että palvelu on ajasta ja paikasta riippumatonta (esimerkkeinä pankkipalvelut, verottaja... käännöspalvelu, mitä muuta?)

Kaikki palvelu ei kuitenkaan ole digitalisoitavissa, vaikkakin digitaalista voidaan yhdistää palveluun niin, että säästetään esimerkiksi henkilöresursseissa ja saadaan aikaan kustannustehokkuutta

Tarvitaan luovuutta

Tarvitaan innovatiivisuutta

Kokeiluyhteiskunta

- * Ei ole olemassa riskitöntä innovaatiota
  - * Innovaatiossa kyse on aina jostain uutuudesta ja silloin emme voi varmuudella sanoa menestymisestä mitään, koska sellaisesta ei ole uutuuden kohdalla kokemusta
- * Yrittäjyyden yhtenä perusedellytyksenä on pidetty innovatiivisuutta ja yritysten menestymisen perustana olevia innovaatioita, mutta kokeiluyhteiskuntaan siirtymisessä ne eivät vielä ole riittäviä

Tarvitaan proaktiivisuutta

Tarvitaan riskinottokykyä

Työelämän muutos

- ❖ Kiristynvä kilpailu on johtanut epätyypillisten (vai ovatko ne tänä päivänä jo tyypillisiä?) työsuhteiden lisääntymiseen
  - ❖ Osa-aikatöitä, määräaikaista työsuhteita, projekteja jne.
- ❖ Tämä kehitys tulee lisäämään yrittäjyyttä
- ❖ Myös yrittäjyys monimuotoistuu
- ❖ Palkkatyö, yrittäjyys ja opiskelu samanaikaistuvat, limittyvät ja sarjoittuvat tulevaisuudessa
  - ❖ mikä merkitys tähän liitettynä on työelämän pidentämisyrittäyksillä lainsäädännön keinoin?
  - ❖ jo nyt sivutoiminen yrittäjyys on merkittävä yrittäjyyden muoto
  - ❖ nousevana ilmiönä myös nomadien joukko (etenkin nuorimmassa sukupolvessa)

Yrittäjyysyhteiskunta

- * Organisaationihmisistä nomadeihin – yrittäjyys lisääntyy
- * Yksilöllisyys työssä, yrittäjyydessä, eläköitymisessä
- * Enemmistöjen yhteiskunnasta ja teollisen ajan rakenteista vähemmistöjen mosaiikkiin tietoyhteiskunnan itseorganisoituviiin rakenteisiin

Tulevaisuuden tekijät

- * Oman tiensä kulkijoita
- * Oppimiskykyisiä muuntautujia
- * Erilaisuuden hyväksyjiä
- * Muutoksen hyväksyjiä ja sopeutujia
- * Kommunikoinnin taitajia (kielitaito)
- * Tietoyhteiskunnan luku- ja kirjoitustaitajia
- * Ihmissuhdeosaajia
- * Riskinottokykyisiä, rohkeita, uutta luovia

Näitä taitoja meidän pitää antaa lasten ja nuorten oppia

Muutoksia yrittäjyydessä

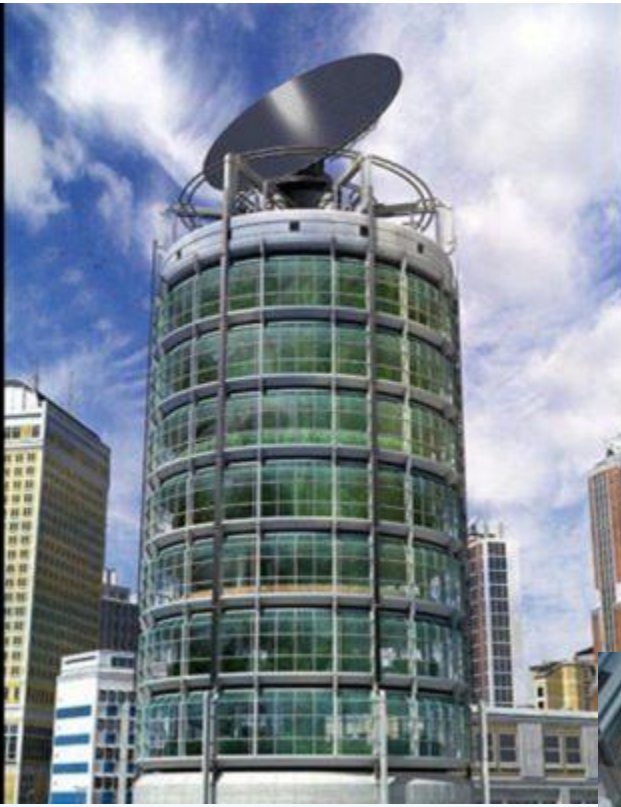
- * Itsensä ja osaamisensa yhtiöittäjiä
  - * vaeltavia ammattilaisia, virtuaaliset asiantuntijayhteisöt
- * Yrittäjyys iästä riippumatonta (vauvasta vaariin)
- * Yrittäjyys koulutusalaista ja -tasosta riippumatonta
- * Yrittäjyys muutoksien tuomien uusien mahdollisuuksien hyödyntäjänä (nousevat alat) ja heikkojen signaalien etsijänä yllättävistä mahdollisuuksista

Materiaalia tutustuttavaksi

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/55178/B69_netti.pdf?sequence=1

<http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/52847/B65.pdf?sequence=3>

<http://ennakointi.seamk.fi>

Kiitos!

* Kysymyksiä?

